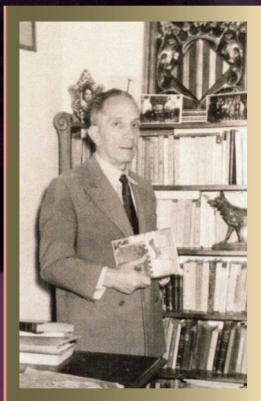

L'OBRA NOVA DE CARLES SALVADOR

EL MESTRE, EL FILÒLEG, EL LITERAT

Carles Salvador davant la seua biblioteca i guardians literaris.

Visita al monument a Teodor Llorente en l'hort de Museros. Carles Salvador amb Josep Giner, Enric Duran i Enric Soler.

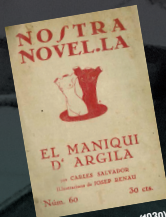

Carles Salvador (1951) recitant una poesia, en ocasió de les noces d'argent, en la "Rondalla València" de Benimaclet.

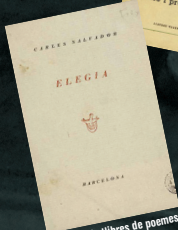
Diari de València, 19 de maig del 1929. Josep Florals. Carles Salvador guanya la Flor Natural amb el poemari "Botànica".

Taula de treball i màquina d'escriure. Actualment, exposades en la Fundació Carles Salvador de Benassal.

El maniquí d'argila (1930). Narració breu publicada dins la col·lecció *Nostra Novel·la*, amb il·lustracions de Josep Renau.

Cobertes de llibres de poemes.

Ex-libris de Carles Salvador. Escut amb les quatre barres i orla "València per damunt de tot".

Tal com prefiguraven les memòries juvenils titulades *La vida nova* (una de les seues millors obres, interrompuda el 1920), l'obra de Carles Salvador és una vasta indagació en la pàtria —l'ànima valenciana, el territori, la memòria— i en el món —la modernitat, les arts, la pedagogia. És així, entrellaçant tots els gèneres i nivells estètics, des del primer poema escrit, "Clam" (1908), i el primer article publicat, "Lo cant del trovair" (1913, en *Foc y flama*), fins al darrer poema, "Idil·li sobre l'asfalt", en la primavera del 1955, any en què guanya quatre premis literaris —el Certamen Literari de Castelló de la Plana, la Festa del Llibre de València, la Coronació del Crist de la Fe de Sagunt i el V Centenari de la canonització de sant Vicent— i es registra la tercera edició de la seua *Gramàtica valenciana*, amb els col·laboradors de Lo Rat Penat V. Ferris, F. Ferrer i E. Valor.

En el camp pedagògic, impulsà la llengua en l'escola moderna, amb articles, activitats i cursos presidits per unes idees expressades en les històriques conferències del 1919, a València, i del 1932, en l'Escola d'Estiu de Barcelona (sessió presidida per Pompeu Fabra), i en l'Assemblea de Mestres, a Castelló de la Plana. La seua acció normativa, culminada en la *Gramàtica valenciana* (1951, fins a dèsset edicions), procedent del *Vocabulari ortogràfic* (1933), implicà la difusió massiva de les Normes de Castelló.

La literatura, comesa idealista permanent sense separar-se de la pedagogia i de la llengua, perviu en forma d'enciclopèdia d'obres en general menudes i intenses, emotives i pràctiques, com els reculls poètics *Vermell en to major* o l'inèdit *Veles i gavines*; les narracions *El maniquí d'argila*, *Barbaflorida professor*, *L'auca de les oques* o *L'home sense braços*; les peces dramàtiques *La pau dels pòlets* o *L'amor camí del cel*, i el guió *Tirant lo Blanc* per al compositor J. Rodrigo.

No hi ha fronteres ni entre gèneres ni entre temes en el seu llegat literari: el vibrant "Cant a l'escola", musicat per Perfecte Artola, que esdevingué himne de Benassal; "Nocturn", un dels seus millors poemes, aparegut el 1927 en *Diario de Castellón* i després inclòs en el seu avantgardista *Vermell en to major* (1929), o, de manera coetània, la publicació d'articles com "El jazz, el maquinisme i la poesia pura", que generen encreuaments dialèctics amb altres col·legues de generació en la revista *Taula de Lletres Valencianes*.

De la seua mà o de la màquina d'escriure, a més de la literatura, sorgiren més de 600 articles breus que viatjaren a les premses de més de 60 publicacions —sobretot, *Libertad* i *Diario de Castellón*, a més dels diaris de referència de València i Barcelona—, amb sèries com "Glossari", "Carnet Bibliogràfic" o "Carnet Internacional", que el convertiren en puntual seguidor de les anècdotes i categories que bategaven al si del poble valencià i pels quatre vents d'Europa.

Unes qualitats originals i coherents, compromeses amb la proximitat quotidiana, i des d'una ciutadania valenciana permanent, obertes a la transcendència de la humanitat. Un mestre de valencians.